

nekic. Es elhozác az fá márt es az
vehmet, es ruháikat realoc tétéc,
es ötöt fellül azokra ültetéc. Soc
nép kedig ruháit az vtra teríte:
De az többi ágakat vágnac vala az
fákrol, es az vtra hányac vala. A
nép kedig melly elől megyen es vtán
na ió vala, kiált vala ezt monduán:
Hossanna David fíanc. Aldot le-
gyen ki őt Wírac nánál. H. F.

lőrt hogy magának fogatasson, de hogy
ő fogallyon, es az ő cseter sokaknac
meg valtságara adgya, Matth. 20.

3. Mindnyaitan azoc, valakic immaron
őret hituel vesic (mint hogy Christust
senki más keppen nem veheri sem fog-
hattya, hanem ha hisen) azoc mind-
nyaran Istennec fiait, iduözülnek, es az
őrc cseter nyeric meg, Ioan. 13. 16. 6.

4. Az Templombol kiűzi az arókar-
t, es a szék, melly dolgot Isten abba ös-

hamisférttyac, es egyeb hamokert, es ne
az Istenec rendelese es paranczolatrya
sekin oztogattyac ki, az mint az ollyas
renokrol az Sz. Peter nyiluan fol, 2. Pe-
tri 2. Es ollyan czelekő dereckel az Isten
nec Templomat vralatos toluaioknac
barlangaua refic, melly dologertis to-
luaioknac hiuattarnac.

IMADSA G.

Könyörögjünc az Wt Istenec.

WR Isten mi mennyei Szent Atyanc, illie
hogy volta sgerint halat adgyunc ten-
neked, dufferiünc es magasztallyunc tegedet
mind öröcke: Ezert, hogy minekünc nyauaa
lyas embereknec, kiknec bün miatt, az halala-
nac es az ördögncé birtokaba kellett volna
fennünc, az te Szent Fiadat adtat kiralyul,
ki igazságos, engedelmes, es iduőxitő: Ki
minket az mi bűneinkből meg szabadított,
az haláltuliskeső, meg oltalmazni es meg
örizni: Kerünkis tegedet, hogy az te Szent
Lelkednec általa vilagostsz meg minket, es
vgy igazgass, hogy mi ezac ez igaz es
iduőxitő kiralyhoz ragaszkodgyunc, es
eckeppen ő benne való erős bizodalom által
mind öröcken öröcke elhesztünc, Ezt ad gyad
minekünc azon te Sz. Fiadnac az mi örunc
Iesus Christusnac általa, ki te veled es az Sz.
Lelcekel él. Cc. Amen. A 3 AD-

ADVENT MASOD VA-
sárnapi Epistola, Rom. 15.

V Alami az Irasba előnkbe ada-
tott, az mi tanusagunkra ada-
tott, hogy az békefejes fennvede-
snecc es az Iras vigasztalásának általa
remenségüncc legyen. Az békefejes
fennvedesnecc es az vigasztalásnak I-
stenn kedig adgya tinekter ezt, ho-
gy ti közöttetec egy fele értelem
legyen az Iesus Christus berint, ho-
gy egyenlő kecckel, egy fáyial di-
czöitsetec az Istent, es a mi Wrunt
Iesus Christushnac Atyat. Ennek o-
kaért vegyetec fel egy mást, mikép-
pen az Christus fel vett titeket az
Istennec diczóségere.

En mondom kedig, hogy az Chri-
stus Iesus folgaia volt az környül-
metelkedesnecc az Istennec igazságai-
ért, az Atyaknac adott igereteknecc
meg erősítésere. Hogy az Poganoc
kedig Istent diczericc az irgalmas-
ságert, miképpen meg vagyon irua.

Ennecc

Emec okaert diczerlec tegedet az
 Poganockozott, es az te Neuedet
 eneklem. Es ismet ezt mondgya:
 Oerullyetec Poganoc az o nepeuel.
 Es ismet: Diczerietec az Wrat
 mindnyaian ti Poganoc, es diczoit-
 setec otet mindnyaian ti nepec. Es
 ismet Esajas est mongya: Lefen-lef-
 senec gyokere: Es kifel emelkedic
 az Poganokon valo wralkodasra:
 o benne biznac az Poganoc. Az
 remenségne Istenekedig toltse be
 titeket minden oromel es bekeség-
 gel az hitbe, hogy tellyes remenség-
 tec legyen az Szent Lelekneccrele-
 nec altala.

EVANGELIOM. Luca 21.

ES legyec lesne az Napba, es az
 Holdba, es az Czillagokba, Es
 az földön az népet meg remülne-
 kettségbe essés miatt. Az Tengeret
 es az Haboc zagnac. Az emberek
 meg epedne fetelemnecc es azok-
 nac varasatnac miatta, mellyec iouen

8
dóc az földre. Mert a menyeknekis
erei meg inditátnac, (aliás: Meg föret-
tetnec) Es akkor meg lattyac az em-
bernac fiat hogy el ió az felhőbe,
nagy hatalómal es diczőseggel. Mi-
kor kedig ezec lenni kezd nec, néze-
zetec fel es emellyetec a ti fereteket,
mert el közelgett az ti váltfagtoe.

Hasonlatoslagotis monda ő n-
kiec: Nézzetec az Figefat, es min-
den fakat, mikor immar ki fakadnac,
ezt latuam finnen magatoktol tud-
gyatoc, hogy immar közel vagyon
az Nyár. Azonkeppen tijs, mikor
lattyatoc hogy ezec meg lefnec, tud-
gyatoc hogy közel vagyon az Isten
nec orfaga. Bizony mondom ti nek-
tec, el nem mulic ez nemzetseg, mig
ezec mind meg nem lefnec. Az Me-
ny es az föld el mulnac, de az en be-
fedeim el nem mulnac.

RÖVID ERTELME

I. Christus Wunne ezieleket, mellyec
az ő másodice az yrolso napon az itele-
tre yalo el íőuereler előliatnac, minden
keresfrye.

keresztényeknek hirdeti és jelenti, hogy
nyitván ahhoz kefélljenek, és ebből ma-
gokar vigasztallják.

2. Ez ígét előtlenig jelenti meg Chri-
stus az embereknek lelki elismerésekben
való mindenféle háborúságokat, és te-
velgeseket, mellyet az utolsó napnak e-
lőtte az hamis keresztényekes kepmu-
tatók által, az Istennel szem-
ben hűvére követhetnek.

3. Hogy peniglen olyan nehéz, fele-
mes, és hirtelen való időben, az ke-
rztények eféle tevelges miatt, az igaz
hittől el ne fakadgynak, ígéri nekik
az meg szabadulást, az ő maga az ítele-
re való el fűvelése által.

4. Ez ő el fűvelésének kedig és bizo-
nyos meg szabadulásának mindenféle ie-
leit jelenti ő nekik, tudnia illik, a Nap-
ban, Holdban, Csillagokban, Tenge-
ren, és az emberekben. S mond: Miko-
ron ezec meg kezd nének lennie, nezzetec
fel, és emellyetec fel az el feleket, azért
hogy a ti meg valóságotoc el közelgett.

5. Sőt hogy az keresztények meg ne rőt-
tennyenek, az ő el fűveléséről (az mint
az istentelenség) hanem az inkább köze-
náros fiúval variácies fűveler, az isten-
telenség.

Az ige farol es minden fakrol hozor
 hasonlatossag, mikeppen keffullyenec az
 idohoz. Szepet meg tanitja oket, mond
 uan, mikoron, vgy mond, azot ki bim-
 boznac, rehat elmult az erostel, es az
 gyönyörűseges Nyar elközelget. Az
 mikeppen az vőlegenis meg vigasztal-
 ja az ő hitelet, Cant. 2. Es Christus
 Wrunkis it, holot azt mondgya: Ac-
 keppen mis, mikoron latyatoe hogy
 ezec meg lesnet, tudgyatoe hogy az
 Istenec orfaga elközelget, az eg es az
 Isten elmulnac, de az en befedim el nem
 mulnac.

6. Mind ezekből következik vegezes
 re, hogy ez Predikatio az itelet napia-
 rol, nem keuesseb vigasztalast es örömet
 ad az igaz keresztieneknek, mint sem
 Christus Wrunc ello el iouereleeröl va-
 lo Predikatio. Mint binten ő nektekis ki
 ualekppen vigasztalalnac reczie az ha-
 talrol valo Predikatio, az mint irua va-
 gyon, Eccle. 7. Iob, vgy mond, az halal-
 nac napia, az hűteler nec napianal. Mert
 az Christus ket el iouerele nec napia, az
 mi meg valsfagut nec napia. Az Istenes-
 leneknek penig karhozattyoc es vesze-
 delmek nec napia.

Nagy

7. Nagy bátorság Isten ez egész föld-
nek kerékjében, az emberek között,
annyira, hogy ingyen sem fogja el ve-
lünk, hogy Christus eljöjjen, Luca 17.
és 1. Thessal. 5.

8. De ez ilyen hamis és fűszertő bá-
torságba vetettette az istentelenc az
önönön alombefedő Predikaroroktól,
Ieron. 9. Ezech. 13. 1. Thessal. 5. Azere
inná Christus az ő hűeit fűszerelel való
vigyazásra, Matth. 24. és 25.

IMADSÁG.

WR Isten mi mennyet szerelmest Szent
Atyánk, ki az te Szent Fiadnac által
mindhinc megjelentetted, hogy az menny és
az föld elmulic, és hogy az mi testünk ismet
fel támad, és mindnyáian az Uelő Széc elei-
be vitetünk: Kerünk tegedet tar az meg min-
ket az te Szent Lelkednec általa az te Igeda-
be és az igaz Hitbe: Oltalmazz minket
bűntől, és az kísértetbe való esestől, hogy mi
az mi szűminket étellel és itallal, auagy éles
fűnkre való sforgalmatosságinckal meg ne
tehezítsük: Hanem mindenkoron vigyaz-
zunk, imatkozunk, és az te Szent Fiadnac
el jövetelét te beuned való bizodalommal
várjuk, és ő általa az örök boldogságra jut-
tassunk, Amen.

ADVENT HARMAD VA.

farnapi Epistola, 1. Corinrh. 4.

IGy tarczón minket minden ember, mint Christus szolgál, és az Istennek titkainak Sáfárit. Továbbá ezt nézic az Sáfárokba, hogy hín knec találtaffianac. De én nálam kiffiny hogy ti túletec iteltessém, auagy emberi naptul, (alids: Emberi iteleitül.) Sőt még én magam sem itelem magamat. Semmi vétkezet nem tudom, de ezből még nem igazultattam: De az Wraz, az ki engemet meg itél. Ezokaért idő előtt ne itellyetec, míg az Wrel nem ió, ki az vilagosságrais ki hozza, az mi az setettségbe el rőytetett, és az fiueknec tanaczit meg nyilatkoztattya: Es akkor lehen diczérte mindeknec Istentül.

EVANGELIOM, Matth. 11.

Mikor lanos az tömlőrzbe halotta volna az Christus czeledetit, el küldé kettőt az ő Tanyit
uan

vaniközzül, es ezt monda ő néki:
Te vagy az, az kinec el kel ionni,
auagy mást variunké? Felele Iesus es
monda ő nékie: Mennyetec el es
mondgyatoc meg Ianosnac, azt az
mit láttoc es hallotoc: az vakoc lát
nac, az santac iarnac, az poklofoc
meg tisztulnac, az fűketec hallanac,
az halottac fel tamadnac, es az se-
genyeknek az Euangelion predikal.

24

Imé en el boczatom az én Angyalomat te előtted, ki megkerzi az te utadat te előtted.

RÖVID ERTELME.

1. Kereztelő Szent Iános foglaga bold küldi az ő tanítványait Christushoz.
2. Szent Iános nem az őnnen maga felemelert kerdet Christus felől, mint ha ő felőle semmit nem tudna anny ő benne kedkedne, de az ő tanítványai ketelkedec vana az oka aña. Mel

15
ra bozattad, es hogy emberre legyen a-
kardad, ez vegre; hogy minket nyaualyas
embereket az őrögnös, hogy ottan feccul
meg oltalmazzon; az büntül es az haláltól
meg szabadíjon; es az őrök bódogságra
vigyen: Kérjünk tegedet, hogy az te Szent
Lelkoddal az mi szülminket egy igazgassad

16

den elmét fellyől halad. őrizze meg
az ti fiuetekeket es értelméteket az
Iesus Christusba.

EVANGELIOM, Ioan. 1.

ES ez a Ianofnac bizonság cetele,
mikor az Sidos Jerusalemből

17
Christus nem vagy, sem Illyes, sem
Propheta? Felele Iános ő nekic, es
monda: En vizzel kereszteltec, de ti
közöttetec vagyon, kit ti nem es-
mertec: Es az az, ki en ytannam iö-
uen, en előttem volt: Ennec en nem
vagyoc méltó, hogy Saryia kötelet
meg odgyam. Ezec Iónec Bethaba-
raba az Iordan elue, ahol Iános ke-
restel vala.

RÖVID ERTELME.

1. Az Euangelista nagyra vísi es igen
meg bőczelli az Szent Iános bizonylag
tetetet, az mint Christus Wrunkis cze-
lekedic, Matth. 11. 18, 12. az Sidoknac es
kepmutatoknac ellene, kie sokkal inkább
az embernek cseter hogy nem tudomana-
nyat tikiñic vala. Mint ha Christus W-
runc es az Euangelista azt akarnac mon-
dani, ha ti vgy mond. Kereztelö Szent
Iánost, fent es igaz tanubizonsag teüő
embernek vallyaroc (az mint hogy bi-
zonyarats az) tathat miért nem hisitet
predicallasanac.

2. Szent Iános meg veti minden riza-
tesseget es bőczületeret, mellyel őtet az

B

Papoc

18 Papoc onfolljate es kinallyate vala fel-
uen nkie, hogy nem volna ő az Chri-
stus, sem Elias, sem penig egyic az Pro-
phetac közzül, azí akaruan jelenteni,
hogy ezacegyedül az Christuse az tiza-
telleg es diczeret, vgy mint, ki az élet,
világosság es kegyelem, mind azoknac
valakac öter his által meg fogadgyat,
Joan. 1. 8. 11. 14.

3. Kereztelő Sz. Iános peniglen (má-
keppen mind az rób Euángeliom híra-
derő igaz lelki Pásztorokis) kialto főzár
az puztában. Kefeltetetc vgy mond,
vrat, az Wrac.

4. De az Christushac nem keftethetűnc
vrat tulaydón meltoágunc, sem ezele-
kődetűnkac keftsege által, az mint ez
ideiglen az Baracoc es kepmutatoc fel-
létanítottac, hanem az Töruehy híra-
derese es predicallasa által, melly Tör-
uehy az mi tancitunc, es igazgató me-
stterűnc az Christushoz, Galat. 9.

IMADSAG.

WR Isten mi monnyei Szerelmes Szent
Atyanc: Halat adunc mi teneked, hogy
az iduössgees Kereztseget Kereztelő Szent
Iános által szerzedted, es mi velünkis re-
szeltetted, mellybe az te Sg. Fiadert Christus
Iesusere

47
Jesust minckinc meg igérted az bűnök
bocsánatjához. S. Lelket, és az örök élet
tel. Kerülc igédet, tőrcz meg minket a te
kegyelmességedbe, és legalmasságodon való
bizodalomba, hogy efféle igéredet ne ke-
zelkedgyünk, hanem minden kegyelmű do-
közökkel vigasztaltassunk: Add meg bűnün-
te S. Lelkednec általa minckinc, hogy bűn-
től magunkat oltalmazhassuk, és az melly
ártatlanságra az Keresztségbe ruottunk,
azonba élheszünk: Ha kedig emberi gyarlós-
ságonk miatt a el offendünk, ne hagy minket
abünbe beuerünk: hanem igaz poenitentia
általa téríts meg minket, és az te meg igert
kegyelmességeddel és igéredetdel vigasztal-
ly minket, hogy össchoppn á te S. Fiadnac ál-
tala az örök boldogságra jutthassunk. Amen.

KARATSON NAPTAL.

18. Epistola, Titum 2.

MEg jelenec az Istennek iduössé-
ges. Kegyelme minden embe-
reknek, tanyituan minket, hogy meg
tagaduan az istentelenfeget, és ez
vilagi keuanfagokat, iozanon, igaz-
zan, és Isteni felelembe ellyünk ez
vilagon, és Varyúnc amá bodog Re-

B 2

menec

menfeget, es a nagy Istennec dicze-
 segenee meg ielenfelet, es az mi meg
 Szabaditonkat, az LESVS CHRI-
 STVS. Ki o magat mi erottunc ada-
 ta, hogy minket meg szabaditana min-
 den hamislagtul, es tiztitana maga-
 nac saiat nepef, melly forgalmatos
 volna az io ezelekedetre. Ezeket
 befellyed es erre inted (az embere-
 ket) es fedgyet minden kemenyseg-
 gel. Senkiuch meg ne vtaltasd ma-
 gadat.

EVANGELIOM, Luca 2.

LOen kedig az idobe, hogy pa-
 ranczolat adatneiec ki Augu-
 stus Czafattul, hogy mind az egef
 vilag meg böczültetneiec. Ez meg
 böczültet es lön első, ackor mikor
 Cyrenius volna Syriabeli tizttarto.
 Es minnyiaan el mennec vala, hogy
 magokat meg böczültetneiec, kiki
 mind az o varosaba.

Iosephis Galileanac Nazareth
 neuu varosabol, fel mene Iudeanac
 tarto-

21
tartományába Dauidnac városába,
melly Bethlehennec neveztetet: A-
zert hogy Dauidnac hazából es
nemzetségeből való vala hogy meg-
bőczültetneie magát az Mariaual,
ki ő neki feleségül ledzettet vala,
melly terhős vala. Lön kedig mikor
ott volnanac, el iőue az ő felesenec
ideie: Es fűle az ő Fiat első fűlet-
tet. Es be polala őtet, es az iafolba
le fektete: Mert nem vala helyec az
állafon.

Es az paztoroc valanac vgyan
azon tartományba az barmoknal az
mezön, vigyazuan éyiel es őrizuen
az ő barmokat. Es imé az Wrac
Angyala hozzá ioc méné, es az Wr
nac feneflege környűl foga őket, es
igen meg felemlenec: Es monda az
Angyala nekiet: Ne fellyetec. Mert
imé nagy örömet hirdetec en tinek-
tec, melyly minden népé lefien. Mert
ma fűletett tinektec Dauid városá-
ba az iduozító, ki az Wr Christus.

Es ez legyen tünktet iellül. Talál-
tot egy kis Gyermeket polaba be-
takartatt, kit iszolba fektettene.
Es nagy hirtelenfeggel lön ott az
Angyallal mennyei seregnek sokasá-
ga, ki diczerie vala az Isten, es
ezt mongyac vala. DICZŐSEG
AZ ISTENNEC MAGASSAG-
BA: ES EZ FÖLDEN BEKE-
SEG, ES AS EMBEREKNEC
IO AKARAT.

RÓVID ERTELME.

1. Christus született az Augustus Ro-
mai Császár idejében, mikor on imma-
ron az Sidoknac rúlaydon kiralyoc
nem volna, Iacob Patriarchanac pro-
phetiaia ferint, *Gen. 49.* Mellyel az Ie-
lenteric, hogy ő maga Christus kiralya
es Wra akar lenni az ő népene, *Zachae-
rie 9. Psal. 9.*
2. Christus Bejelenhembent született,
Michea 5.
3. Szűz Mariától, *Iesale 7.*
4. Az Iseterben, *Iesale 10.*
5. Szegenyül, *Zach. 9. 2. Corinthe. 10.*
6. Eő hiderteric meg az Iegeny Paz-
toroknak, es bűnölöknek, *Iesale 61.* Es

7. Es ez az az, melyben Christus
teret, egybe hozatnacsífneg az An-
gyalot es emberec, mely dolognac Chri-
stusnak keresztet es Euangelionia által kel-
vala meglenne, Ephes. 1. es Coloss. 1.

8. Ez fűlertes olly igen tellyes Istent
keduel, es olly igen örüenderes, hogy
ingaz Istennel Angyalis mennyekből
hirdetie azt nagy örömmel, hogy vi-
gádnanc rayra, diczeruen az Wt Istent
diczőseges enec fockal.

9. Harom fele dolgot rendelne pe-
niglen az ő enekekben : Diczőseget,
Bekeséget, es io keduet auagy io aka-
rator.

10. Diczőseget (az mint illie) egyedül
az Istennel adgyac, 1. Tim. 1. az ő nagy
io voltaert, hitsegeiert, es bodoglagos
fűltereleert. Touabba belső es külfő be-
keséget. (Mert ő neuezetie az bekese-
get teiedelmenec, Esa. 9. 10an. 12. Ephe-
sios 2.) Az földön valo embereknek
dig ő örömet, vigalagor, es bekeseget
teret hirdetie.

11. Mert vallyon kiozoda az, ki nem
örülne ez bodoglagos es idűőseges fű-
terelen, midőn idűőzicőne az Angyal
lornac örüenderes hirdetie betim.

nekünk, mondom az gyermek és az fiu
minkünk bűlert és adaric, Esala 9.

IMADSAG.

WR. Isten mennyei szerelmes Sz. Atyánk:
Halat adunk mi, teneked az te nagy io
tetedert és irgalmasságodert, hogy te az te
egyetlen egy Fiadat nem kimllettied, hanem
ez vilagra bocsáttad, hogy emberre le-
gyen, és minket az mi bűneinkből és az örök
haláltul meg szabadított, akartad: Kerüni
his tőgedet, világoftis meg az mi szűnket
az te Szent Lelkedne altala, hogy az te il-
lyen nagy io tetedről el ne felethőzzünk, ha-
nem hala addé legyünk, és écképpen az te
Szent Fiaddal az Iesus Christussal örökre
élheszünk, Amen.

MASODIC EPISTOLA.

Tírur 3.

ATyámfiai: Meg ielenec az mi
iduózító Istenünknek io volta,
és emberekhez való fereteti: Nem
az Igassagnac czelekedetiért, mel-
lyet mi czelekedtünk, hanem az ő
Irgalmassága ferint iduózitet min-
ket, az wijonnan fűletetne c fö-
dote által, és az Sz. Lelknek meg
wyita

altala, mellyet mi reane-
gget ki ontott. az Chris-
c, az mi Iduozitonknec
y meg igazultattac az o-
l, orokosi legyunc az
berint az orocletnec,
befed.

GELION. Luc. 2.

anna o tuloc az Angya
nybe mentenec volna:
a Paztproc egy masnac:
nc Bethlehembe, es las-
olgot, melly mostan lett.
Wi meg ielentett mine-
orfan el menenec es meg
lat es lofethet, es az kis
z iafolba fekuot. Mi-
ttac volna, ki hirdettec
melly c nekic mondatot
rmec felol. Es mind a-
ac, ezodalkozanac eze-
cet a Paztoroc mondote-
onckic. Maria kedig ma-
vala mind ez befedecket.

es fiuebe forgatty a vala
toroc meg terenec, di
diczeruen az Istent, mi
mellyeket hallottanac
vala, mikeppen nekic n
tot vala.

IMADSAG

WR Isten nũ mennyei sz
Atyanc, ki az Angy
mezõn valo Páztorknac az
az Iesus Christust meg ieleni
hattad hogy ne fellyemec, han
miert hogy az Iduõzitõ Chris
letett. Korhne regedet, hogy
Telkednet általa végy ki az
minden felelmet, es tamaz d n
az igaz es öröcke valo öröme
mi ez földön vlatatosóc, nyat
genyec es nyomorultac vagyn
Iduõzitõnc vagyon, az dör I
az te szerelmes Szent Fiad k
emberre lett, hogy minket a
minden veszedelemtõl meg s
minket öröc iduõsségre vigyen
es az Szent Leleckel, el es w
öröckõn öröckte, Amen.

HARMADIC EPISTOLA,

Hebre. I.

Sokfor es sokképpen volt az Isten
régentén az Atyáknac az Pro-
phetac által. Ez vtolso időbe fol-
lot mi nekünk az ő Fia által: Kit
mindeneken örökösse tett: Ki al-
tal ez világot is teremtette: Ki mi-
ert hogy az ő diczőségének fenye-
es állatjánac ki iedzett abrazat-
tya, es vifel mindeneket az ő hatal-
masságának Igéiuel, meg ferezüen
az mi bűneinknek tisztulását ő ma-
ga által. Wlt az felsegégének iobiara
az magasságba. Annyitval lón fel-
lyeb való az Angyaloknál: Menyi-
uel nagyob Neuet von öröksegül
maganac.

Mert mellyic Angyalnac mona-
dotta ezt valaha? Te vagy en fiam,
en ma fültelec togedet. Es ismet, mi-
kor be hozza az első fülöttet ez
világba, ezt mondgya: Imadgyac
ötet Istennek minden Angyali. Az
Angyaloc felől is ezt mondgya: Az

Ő Angyalit lelkecke tefi, es az ő
 folgait tűzei langá. Az Fiu felöl
 kedig. Isten az te Szeked meg ma-
 rad ő ő kö. Az te orfagodnac pal-
 tzaiaig, dagnac paltzaia. Szereted
 az igaffagot, es gyűlöled az hamis-
 sagot. Ennec okaert meg kent tege-
 det Isten, az te Istened, vigaffagnac
 Olayiaual fellyeb az te tarsaidnal.
 Este Wram kezdetbe fondaltad
 az földet, es az Mennyec te kezéd
 ezimalmani: Azzoc el mulnac, te
 kedig meg marads, es mind meg őul-
 nac mint az ruha, es meg változ-
 tatnac: Te kedig vgyan azon vagy,
 es az te eztendeid meg nem fűnnek.

EVANGELIOM, 104. 1.

K Ezdetbe vala az Ige, es az Isten
 nél vala, es Isten vala az az Ige,
 Ez kezdetbe Istennel vala. Minde-
 nec ő általa lettene, es ő nála nél-
 kül semmi nem lett, valami lett. Őe
 benne vala az élet, es az élet embe-
 reknek vilagossagoc vala, es az vi-
 lagossag

lagossag a setetsegbe fenlic, es a se-
tetsegei ötet magokhoz nem fogac.

Egy ember küldetett vala Isten-
tül, kinec Ianos vala neue, Ez bi-
zonfag tenni iöue hogy bizonsfagot
tenne az vilagossagrol; hogy mine-
denec hinnene o általa Ez nem va-
la az vilagossag: De küldetett vala
hogy bizonsfagot tenne amaz vilag-
gossagrol. Az vala az igaz vilag-
gossag, melly minden embereket kic
ez vilagra iönce, meg vilagosit, Ez
vilagon vala, es ez vilag o általa
lett, es ez vilag ötet meg nem is-
mere.

Az o tulaydonaba iöue, es az o
tulaydoni ötet be nem fogadac, Va-
lamennyin kedig ötet be fogadac,
ezeknece hatalmat ada, hogy Isten
fiai lennened, azoc, kic az o neuebe
hisnec, Kic sem vertül, sem az test-
nec akarattyatul, sem az firfünac
akarattyatul, hanem az Istentül füs-
lettettenece.

Es az az Ige testtè lón, es lakc
mi közöttűnc, Es lattuc az ő diezős
seget, diezőseget mint egyetlen egy
fűlettőiet az Attyatul, tellyes io
keduel es igallaggal.

IMADSÁG.

WR Isten mi mennyei szerelmes Szent
Atyanc: Halat adunc mi teneked, ho-
gy az te Szent Fiadat ez világra hozza-
tad, hogy minckűnc Szabaditonc, Elettűnc, es
Világosságnac legyen: Adgyad minckűnc
az te Szent Lelkedet, hogy őtet esmerhsűnc
es hozzánc fogadhassuc, hogy ő általa mijs
élhesűnc, meg világossittassunc, es te Szent
Istenlegadunc fiaim lehesűnc, es öröcke az
te országodba vigadhassunc: Azon te Szent
Fiadnac az Christus Iesusnac általa, ki te
veled es az Szent Lelekedel el es űralkodic,
mind öröckön öröcke, Amen.

KARACZON OCTAVAIA

közi való vasárnapi Epistola,

Galar. 4.

MIg az öröckös, gyermek: addig
ő közöttte es az folga közöttt,
semmi külömbseg ninczen: Noha ő
minden iofagnac Wra, de az otal-
mazoc

z gondviselőc alatt va-
 az ő atyatul hagyot na-
 eppen mijs, mikor gyer-
 ec, külfő ferzesec alatt
 rala. Mikor kedig az
 volna, elküldé az listen
 Affonyiállattól sület-
 ueny alá vettettet, hogy
 az Tórueny alatt valas-
 aditanaia, hogy az fiu-
 lmat venneie. Miert
 ti fiac vadtoc, el küldé
 ő Fianac Lelket az mi-
 kiált: Abba ő Atyanc,
 nmar itt egy folga lints-
 d fiac : Ha kedig fiac;
 ököfi Christus által.

G E L I O M, Luca 2.

Atya es Annya czodal-
 vala azokon, kiket ő fe-
 ac vala: Es meg alda ő-
 es monda az ő Annya-
 anac: Imé ez vetetet es-
 amadafra sokaknac Isra-

C 4

elbe,

blbe, es I gyül, kinec e
nac. Azte Lelkedetis
uer által iaryia, hogy se
gondolati meg nyilatko

Es vala egy Anna ne
afony. Phannuel nec lea
nemzetsegbeli: ez koros
vala az ő fene el her ez
ő füzesege vtan, es ő
vgymint nyoltzuán meg
tul fogua. Ez nem tano
az Templomtul, folgal
böytekel es imad sagoo
nappal. Ezis azon ora
uan, visontac vallast te
Wtrol, es fol vala ő fe
nek nec, kic variac vala a
sagot Ierusalembe.

Es mikor mindeneket
nec volna az Wnac T
rint, meg terence Gali
varosokba Nazarethbe
mec kedig neuekedie v
tellyes bolczeseggel.
kedue vala ő vele.

nagy sokasága között, kic mikor hal-
lottac volna hogy Christus buletet vol-
na, igen meg iedenec rayra, Matth. 2.
Mondom hogy vgyan azon haral-
mas Isten minden kerseg nekül sokakar
az mi eleinkben az Antichristusnac
vtalatossagabol es eklelessegeből ki
vette es ki fahaditotta ez vtolso berte-
len időben. Nem külömben mint sine-
ren egy luh az Oroszlannac torkabol,
auragy egy üdög az egő dűzből ki ra-
gattatja: így mentette meg tölce őket,
Amos 3; Zach. 3.

IMADSÁG.

WR Isten mi mennyei szerelmes. Szent
Atyánk, ki Szent Simeon által nekünk
meg jelentetted, hogy az Christus Iesus az
te Szent Fiad Israelbe sokaknac effesekre,
es sokaknac fel tamadasokra leszen: Kerint
tegedet, vilagosit meg az mi szülünket az
te Szent Lelkednac általa, hogy mi az te
Szent Fiadnac Iesus a Christusnac igaz es me-
retire iuthassunc, es minden szükseginkbe
es nyaualyankba ő benne bixhassunc, ez ba-
tonsfagos es vas vilaggal meg ne botran-
kozzunc, hanem ő általa fel tamadhassunc,
es minden kísirtetinkbe es haborusaginkba,
mellyec az ő Igeiert es esmerciert leszne

44
mí raytunc, ő tüle vigasztaltassunc, es ő vez
le mind öröckön öröcke elbeszunc, Amen.

KIS KARATSON NAPI

Epistola, Galat. 3.

DE minec előtte az hit el iőt vol
na, az Törvény alatt tartatunc
es be rekeztettunc vala, az hitre
erlyne meg kellett ielenni. Annae
okaert az Törvény igazgato me
sterunc volt az Christushoz, hogy
az hit által igazulnanc meg. Most
immar hol az hit el iött, nem va
gyunc az igazgato mester alat, mert
minnyaián Isten fia vadtoc a Chri
stusbeli hitnec általa, mert valame
nyin meg kereztekködtunc, Chri
ba öltöztunc. It ninczen sem Sido,
sem Görög, Nintsen sem firiu, sem
afonytallat. Mert ti mindnyaián
egyec vadtoc Christusba. Ha kedig
Christuse vadtoc, ennec okaert
Abraham magna vadtoc,
es az igeret ferint
örökös.

Euan.

ES mikor be telt volna az nyolcz nap, hogy az Gyennek környül mereltetneice. Neuestetec az Ő Neue Iesusnac, kinec neuezetett vala az Angyaltul; minec elotte Annanac mehebe fogantatneice.

RÓVID ERTELME.

1. Christus környül mereltetie az Ő Törüennek fokafa berint, *Gene. 7.*
2. Mi okaert kedig környül mereltetsee Christus, es az Törüennek egyeb paranczolari alaxesse magar (noha nem volna köteles rea) arra Ő maga meg ranit fejen bennünket, *Matth. 5. Galat. 4.*
3. Azert ez Wyonnan fületet Christust eroczuc, rüdgyuc es hidgyuc, tudni ille: Hogy Ő adator es berezteter minékünk, az Atya Istenül Tudományul, Igassagul, fentlegül es meg valtsagul, *1. Corinthe. 1.* es annac okaertis neuezetie Iesusnac az Istenül es az Angyalókrul, minec előtte annanac mehebe fogantatneice, mert Ő nekie kell vala az Ő nemet iduözireni es büntül meg fabadítani, *Matth. 1.*

46
4. Az környül merelkedes azt iedzi,
hogy minden, az mi az első fűlereft il-
let, rizaralan legyen. Az a környül
merelkedes pedig, az hiúsknec Wyon-
nan való fűlereft, gyarant volt, mint
most minékűnc kerezryeneknec az ke-
reztség, Tit. 3.

5. Az beű ferint való környül merel-
kedes (az az, melly kiűl az testen leijel)
semmit nem hasznal; hanem az fiwnec
lelki keppen való környül merelése hasz-
nal czac, Rom. 2. Azon keppen az killő
vizi kereztség is (melly minékűnc az
környül merelcsnec helyetre adarot, Co-
loss. 2.) Az ki hit által el fogatratat, igazis
meg bennűnc, es nem az víz.

6. Vegezetre it a környül merelcskor,
neuezic meg leg elő fer az gyermeket,
hogy rudgyad, hogy az első fűleres
meg czac neuezeter lem erdemel, mert
az el karhoztat bennűnc, Psal. 51. 10.
Amis 3.

IMADSAG.

Kegyelmes Atya mindenható Isten:
Halat adunc mi teneked az te Atya
kegyelmességodert, hogy az szegeny blűdse-
ket nem vtaltad, hanem az te szent Fiadat
az Törvény ala vetetted, es környül me-
sselkeztetted, hogy az ő engedelmeűl es

D/1
nekic monda. Es ala mene vele, es
ioue Nazarethbe, es engedelmes
vala nekic. Az o anyja kedig fiue-
be tartya vala mind ez beszede-
ket. Es Iesus oreghedic vala bolezes-
sebe, idobe, es kedueflegbe, Isten-

D/1a
Mikor kedig ezeket hallotta vol-
na Herodes Kiraly, meghaborodec,
es o vele egyetembe egez Ierusa-
lem. Es mikor o fue gyutette volna
mind az fo Papokat, es az nep-
irastudoit, tudakozic vala tuloc,

D/2
dazza, kic kulfokppen
kereztyneknek reteric m-
nie, es io baratosoknac, i
megrekented oket, rehar m
feg az Christusnac az o er-
uanyos es berzelec mlati.
mar hanc, iofagor, a...

anoc kerefic a Sidoknac fű
ar, es nem az Sidoc, mert kő
okafa ez a vilagnac a mai na
z őuel nem fogadgyac őret,
ekez nec felőle, Ioan. 4. Mat.
varofas meg ned az ből

316
tec meg ennekem, hogy enis oda men
uen imadgyam őtet. Oec kedig hal
mad az Kincs befedlet, el mennece:
Es imaz Ozillag mellyet lattanac
vala napkelet tartományba, előttec
megyen vala, míg auta az hely felő

317
mec Iesus Ierusalembe marada, es
az ő tuler őfekbe nem vőuec: De
velic vala, hogy volna az vti tarfa
lagba: idenece egy napi aroföldet,
es kerefic vala őtet az rokonfogoc
es ő mőre őköfőtt. Es meg nem ta